

50 godina Športskog društva "Mornar"

Renato **VUČETIĆ**

Split, Riječka 3

UDK 796/799(497.5 Split)"1949/1999"

U splitskom Narodnom kazalištu, ispunjenom sportašima, pod pokroviteljstvom Hrvatskog olimpijskog odbora i Poglavarstva grada Splita, 22. listopada 1999. godine održana je svečana sjednica povodom 50. obljetnice osnutka SD *Mornar* Split.

Svečanu sjednicu otvorio je predsjednik prof. dr. sc. Ivan Bilić, pozdravivši sve prisutne goste.

Mornar

Obitelj športsog društva *Mornar* utemeljena je prije 50 godina – 1949. godine. Okuplja članove pet klubova: jedriličare, plivače, podvodne istraživače, vaterpoliste i veslače. Sve klubove, u njihovom punom nazivu, povezuje zajednička riječ *MORNAR*.

Magična je to riječ. Vezala je za sebe mnoštvo pojedinaca: športske djelatnike, koji su osnovali *Mornar* i stvarali temelje njegova rada, trenere koji su obrazovali i poticali športsku aktivnost, djecu koja su željela igru i zabavu, sportaše spremne na izazove i rezultate, gledatelje koji su bodrili, pomagali i sokolili. Svakako, ima i inih mornarevaca.

Upravo to zajedništvo različitosti označava *ŠD Mornar*. U 50 godina postojanja kroz tu je zajednicu prošlo više od 50.000 mladih svih uzrasta: jedriličara, plivača, podvodnih ribolovaca i istraživača, vaterpolista i veslača. U njoj je djelovalo više od 250 trenera i 2.300 športskih entuzijasta. Iako su to tek gole brojke, one su moć koja ukazuje na ukupnu snagu *Mornara*.

Ali *Mornar* je nadasve športski kolos. Njegovi natjecatelji nositelji su 12 olimpijskih odličja. Oni su postavili jedan svjetski, 3 europska i 2 mediteranska rekorda. Bili su 67 puta momčadski prvaci države. Na državnim natjecanjima osvojili su 1.810 prvih mjesta i dali su 213 natjecatelja u sastav državne reprezentacije. Imena *Mornarevih* klubova i natje-

catelja poznata su diljem športskog obzora. Vaterpolisti su osvajači Kupa kupova Europe, plivači su nositelji olimpijskog zlata, jedriličari su zapaženi sudionici najprestižnijih međunarodnih jedriličarskih regata, veslači su osvajači europskog zlata, a podvodni istraživači pripadaju pionirima ovog športa u svijetu.

Dabome, športsku snagu klubova obježavaju i najistaknutiji pojedinci. U plejadi najvećih istaknimo: Đurđicu Bjedov i Miloša Miloševića u plivanju, Božu Grkinića i Lovru Radonjića u vaterpolu, Pericu Vlašića i Nikolu Lučina u veslanju, Luku Radelića i Matu Arapova u jedrenju, te Franu Zankija u športskom ronjenju. Svi oni, ali i mnogi nena-brojeni, predstavljaju sinonim i simbol *Mornara*.

Posebnu dimenziju *Mornara* treba vidjeti u tome što je on u svim svojim klubovima njegovao prijateljstvo i povjerenje, širio zdravi rivalitet, odgajao za život, poticao na ljubav i odgovornost, te suprotstavljao se porocima i negativnostima.

Navedena i druga pozitivna polazišta života i rada u obitelji SD *Mornar* rezultirali su mnoštvom poznatih i priznatih ne samo športskih pedagoga i uglednika, nego i djelatnika u raznim sferama života: gospodarstvu, zdravstvu, kulturi, prosvjeti, zabavi i drugim područjima u kojima vrlo uspješno rade razne generacije mornarevaca.

Na temelju svega suditi je da je škola *Mornara* bila, jest i ostat će društveno korisna i uspješna.

Poseban je dokaz tome prinos mornarevaca u Domovinskom ratu. Za slobodu Hrvatske palo je njih dvoje kao članovi specijalne postrojbe HRM.

Zaključimo, *Mornar* nije samo sport. On je i životna škola, on je i ljubav prema čovjeku i domovini.

Ne treba ni isticati da su odlike *Mornara* uočene i valorizirane mnoštvom priznanja koja nas obvezuju na daljnje napore. Najboljim sportašima, trenerima i klubskim djelatnicima uručene su zlatne, srebrne i brončane plakete.

Đurđica Bjedov olimpijska pobjednica u Meksiku 1968. godine

Plivački klub Mornar

Plivačice i plivači, od osnutka kluba bili su šest puta seniorski momčadski prvaci države. Prvo mjesto ili pojedinačni prvaci države bili su 1034 puta. Postigli su 265 državnih rekorda.

Kroz klub prošla je plejada plivačkih, državnih reprezentativaca, poznatih širom svijeta.

U sastavu državnih plivačkih reprezentacija nastupila su 54 plivača i plivačica, članovi plivačkoga kluba *Mornar*.

Posebno i zlatnim slovima upisano je ime Đurdice Bjedov, olimpijske pobjednice na 100 m prsno u vremenu olimpijskog rekorda 1:15.8 kao i drugo mjesto na 200 m prsno, na 19. olimpijskim igrama u Meksiku 1968. godine.

Medaljonosha je i Miloš Milošević: – III. mjesto na 50 m leptir na Svjetskom prvenstvu 1993. godine – III. mjesto na 100 m leptir na Europskom prvenstvu 1993. godine – III. mjesto na 50 m leptir na Europskom prvenstvu 1992. godine – I. mjesto na 100 m leptir na Europskom juniorskom prvenstvu 1988. godine – I. mjesto na 100 m leptir na Mediteranskim igrama 1993. godine – Svjetski prvak i rekorder na 50 m leptir 1998. godine.

Milošević je jedan od najvećih talenata proizašlih iz škole plivanja i plivačkoga kluba *Mornar*.

Boris Škanata: III. mjesto na 100 m ledno na prvenstvu Europe 1950. godine

Zdenka Gašparac: VI. mjesto na 200 m ledno na Olimpijskim igrama 1968. godine

Duško Pandur: IV. mjesto na 100 m prsno na prvenstvu Europe 1954. godine.

Nenad Kurida: Europski rekorder na 100 m leptir (1.00,5) 1962. godine i I. mjesto na Mediteranskim igrama 1967. godine

Andro Depolo: Europski rekorder na 100 m leptir 1965. godine (0.58,5)

U proteklih 50 godina boje plivačkoga kluba *Mornar* branilo je nekoliko tisuća mladih natjecatelja, koji su po završetku športske karijere postali ugledni stručnjaci i društveni radnici.

Klub je dao veliki broj poznatih plivačkih stručnjaka i priznatih pedagoga koji su vodili i reprezentativne sastave: Božo Grkinić, Renato Vučetić, Vjekoslav Saratlija, Ivo Rendić, Vinko Elez i drugi.

U ovom razdoblju u organima kluba radilo je nekoliko stotina društveno-športskih radnika amatera, koji su svojim radom i velikom ljubavlju za šport pridonijeli afirmaciji plivačkoga športa.

Značajan prinos Mornarevih športskih amatera ogledao se u organizaciji velikih športskih natjecanja (MIS – 79. i PEP – 81.) na kojima su njegovi članovi bili nositelji organizacije plivačkoga dijela natjecanja.

Ponos kluba je škola plivanja koja postoji više od 30 godina, a

jedna je od najstarijih i najpoznatijih u državi. Kroz rad škole plivanja prošlo je više od 10.000 djece od osam do deset godina.

Vaterpolski klub Mornar

Na inicijativu Stijepa Duvnjaka i Bože Grkinića osnovan je u ožujku 1949. godine plivački i vaterpolski klub *Mornar*.

Nakon kvalifikacije 1949. godine i osvajanja prvog mjesta u Drugoj ligi u Korčuli, *Mornar* je 1950. godine postao prvoligaš.

Ta prva vaterpolska momčad *Mornara* nastupala je u sljedećem sastavu: Nikola Trojanović, Darko Šarenac, Vlado Polić, Bruno Cvitan, Božo Grkinić, Boško Vuksanović, Stijepo Duvnjak, Lovro Radonjić, Dinko Rizzi i Boris Škanata. Trener je bio Božo Grkinić.

Prvi put osvaja prvenstvo države u vaterpolu 1952. godine zatim 1953., 1955. i 1961. godine.

Mornar je prvak Austrija Coup u vaterpolu 1953. godine u Beču. To je natjecanje bilo preteča današnje lige prvaka Europe.

Najveći uspjeh *Mornar* postiže 1986. godine kada je osvojio Kup kupova Europe (trener Dragan Matutinović – predsjednik Renato Vučetić).

Vaterpolski klub *Mornar* bio je pet puta prvakom države u omladinskoj selekciji.

Pod vodstvom trenera Bože Grkinića VK Mornar prvi je klub u državi koji u vaterpolu, umjesto statičke, unosi "plivačku" igru, primjenjujući i protunapade.

Od preko 25 reprezentativaca za A selekciju, koje je dao *Mornar*, naročito se ističu: Božo Grkinić, Lovro Radonjić, Ivo Štakula, Tomica Franjković, Zvonimir Kreković, Jani Barle, Vinko Rosić i Zoran Kačić. U novije vrijeme iz poznate škole *Mornara* iznikli su mladi reprezentativci: Renco

Na obljetnici *Mornara* dobitnici zlatne plakete. Slijeva: Hrvoje Kačić, Mambo Marasović, Andro Depolo, Nenad Kurida, Đurdica Bjedov, Renato Vučetić, Goran Drezga i Dragan Matutinović.

Momčad *Mornara* osvajača Kupa kupova Europe 1986. godine. Slijeva čuče: Dragan Matutinović — trener, Deni Marinković, Renco Posinković, Vojko Šegvić i Zvonimir Bučan. Drugi red: Teo Novaković, Rino Katunarić, Joško Kreković i Srđan Trgo. Treći red: Branimir Zovko — kapetan, Boris Katić, Renato Vučetić — predsjednik, Nenad Matošić, Zoran Filipović, Mladen Hraste i Tonko Bezina.

Posinković, Zdeslav Vrdoljak, Joško Kreković, Teo Đogaš, Slavko Letica i Tomislav Primorac.

Godišnje radom se obuhvaća oko 300 učenika vaterpola. Trenutačno trenira 150 mladih vaterpolista u raznim selekcijama.

VATERPOLSKI SUCI

Iz Mornareve škole iznikli su mnogobrojni vaterpolski suci. Napomenut ćemo samo one istaknute: Međunarodni suci: Božo Grkinić, Renato Vučetić, Josip Jović, Rikard Klemenčić, Tiho Lovrić, te danas najbolji sudac na svijetu Željko Klarić; savezni vaterpolski suci: Stjepo Duvnjak, Feđa Penović, Božo Bešlić, Vjekoslav Saratlija i dr.

IZVORI I LITERATURA

1. Knjižica *Športsko društvo "Mornar"* povodom 50. godišnjice, 1999. g.
2. Iz trenerske bilježnice trenera Renata Vučetića.

Fifty Years of "Mornar" Sports Association

Mornar Sports Association was founded in 1949. *Mornar* assembles five clubs: sailing, swimming, underwater investigations, water-polo and rowing. In 50 years 50,000 club members, 2,300 sports enthusiasts and 250 coaches have passed through the Association. The members of the clubs have got 12 Olympic medals, have set up one world record, three European records and two Mediterranean records and they have been 67 times the state champions. The water-polo players of *Mornar* won European Cups' Cup, the swimmers of *Mornar* got a lot of national and international medals. The most outstanding swimmers of *Mornar* are Đurđica Bjedov and Miloš Milošević; the water-polo players with international reputation are Božo Grkinić and Lovro Radonjić; the famous *Mornar* rowers are Perica Vlašić and Nikola Lučin; the successful yachtsmen are Luka Radelić and Mate Arapov, and the excellent sports diver is Fran Zanki. *Mornar* Sports Swimming Club has been famous by its swimming school which educated many national and international champions. On 22nd October 1999 the members of *Mornar* Sports Association observed 50th Anniversary in the town of Split.